

Haarlem, 29 augustus 2008

L.S.

Al legt de Stelling van Amsterdam wie opmarcheert naar de hoofdstad niemand meer een strobreed in de weg, voor wie de naam van een fort wil spellen is zij nog zeker wel een hindernis. De stroom publicaties over de Stelling neemt de laatste jaren toe en dat is op zich bijzonder toe te juichen. Meer artikelen lijkt echter ook meer verschillende schrijfwijzen te betekenen, waarbij soms ook spellingsinconsequenties binnen een en dezelfde tekst optreden.

Dat in sommige gevallen de officiële naam van het verdedigingswerk een wijziging onderging en de volksmond weer een andere, derde, naam bezigde droeg bij aan de verwarring. In de ogenschijnlijk simpele kwestie blijkt zoveel variatie mogelijk, dat de roep om een namenlijst klonk. Stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland en de Stichting Militair Erfgoed Groot-Amsterdam geven aan die roep gehoor met onderstaande opsomming van de namen van alle forten en batterijen van de Stelling van Amsterdam.

Meer nog dan de wet voorschrijven, wil deze lijst oproepen tot aandacht voor de spelling van deze namen. Uit een correct en consequent gebruik spreekt ter zake kundigheid en aandacht voor de grootsheid van het monument. Afwijkende namen zijn uiteraard niet verboden. Dat zou niet van respect getuigen voor de rol die het monument was toegedacht in het verdedigen van onze vrijheid.

In enkele gevallen is de afwijkende naam ook op de lijst gezet, waarbij de officiële naam de voorkeursspelling geniet en de zich dikwijls in het spraakgebruik al zeer stevig genestelde naam is opgenomen als toegelaten vorm, vergelijkbaar met iemands doop- en roepnaam.

Dit is geen uitputtend overzicht van alle werken van de Stelling van Amsterdam - tussen de forten liggen of lagen nog nevenbatterijen, inundatiekeringen en -kades, liniewallen, buskruitmagazijnen, schut- en damsluizen, voorstellingen en kazematten die niet op deze lijst zijn gezet. De lijst wil louter een spellingsrichtlijn zijn en zegt niets over de status van de (niet) genoemde werken.

Gewijzigd op 12 oktober 2010.

CULTUREEL ERFGOED
NOORD-HOLLAND

Spelling van de namen van verdedigingswerken van de Stelling van Amsterdam

Fort bij Edam
Fort bij Kwadijk
Fort benoorden Purmerend
Fort aan de Nekkerweg
Fort aan de Middenweg
Fort aan de Jisperweg
Fort bij Spijkerboor
Fort bij Marken-Binnen
Fort bij Krommeniedijk
Fort aan Den Ham
Fort bij Veldhuis
Fort aan de St. Aagtendijk
Fort bij Velsen
Fort Zuidwijkermeer
Fort bij IJmuiden (Forteiland IJmuiden)
Positie bij Spaarndam, bestaande uit onder meer:
    Fort benoorden Spaarndam
    Voorstelling bij Spaarndam
    Fort bezuiden Spaarndam
Fort bij Penningsveer
Fort bij de Liebrug
Fort aan de Liede
Fort bij Vijfhuizen
Voorstelling bij Vijfhuizen
Voorpositie bij Cruquius (Fort bij Heemstede)
Batterij aan de IJweg
Fort bij Hoofddorp
Batterij aan de Sloterweg
Batterij aan de Aalsmeerderweg
Fort bij Aalsmeer
Fort bij Kudelstaart
Fort bij De Kwakel
Fort aan de Drecht
Fort bij Uithoorn
Fort Waver-Amstel
Fort in de Botshol
Fort aan de Winkel
Fort bij Abcoude (Fort Abcoude)
Batterijen aan het Gein
Fort bij Nigtevecht
Fort bij Hinderdam
Fort Uitermeer
Vesting Weesp, met onder meer:
    Torenfort aan de Ossenmarkt (Fort aan de Ossenmarkt)
    Bastion Bakkerschans
    Bastion Nieuw Achtkant
    Bastion Rozeboom
    Bastion Draaierschans
Vesting Muiden, met onder meer:
    Muizenfort
    Westbatterij
Fort bij Muiderberg (Fort Coehoorn)
Kustbatterij bij Diemerdam
Fort aan het Pampus (Forteiland Pampus)
Kustbatterij bij Durgerdam